

Schema's van hoofd- en deelvragen bij grote schrijfoopdrachten

Hieronder vind je een overzicht van alle schema's met de deelvragen bij de verschillende typen hoofdvraag.

Beschrijving

- 1 Wat zijn de kenmerken van verschijnsel a1?
 - 2 Wat zijn de kenmerken van verschijnsel a2?
 - 3 Wat zijn de kenmerken van verschijnsel a3?
- ➔ **Wat kunnen we dus zeggen over de kenmerken van verschijnsel a?**

Vergelijking

- 1 Wat zijn de kenmerken van verschijnsel a?
 - 2 Wat zijn de kenmerken van verschijnsel b?
(Wat zijn de kenmerken van verschijnsel c, d, enzovoort?)
 - 3 Wat zijn de overeenkomsten tussen a en b?
(Wat zijn de overeenkomsten tussen a en c, b en c, d, enzovoort?)
 - 4 Wat zijn de verschillen tussen a en b?
(Wat zijn de verschillen tussen a en c, b en c, d, enzovoort?)
- ➔ **Wat kunnen we dus zeggen over de mate waarin de verschijnselen op elkaar lijken?**

Definiëring

- 1 Wat zijn de kenmerken van de klasse? (Wanneer noemen we iets ...?)
 - 2 Hoe weeg je deze kenmerken?
 - 3 Wat zijn de kenmerken van verschijnsel a?
 - 4 Wat zijn de overeenkomsten tussen de klasse en verschijnsel a?
 - 5 Wat zijn de verschillen tussen de klasse en verschijnsel a?
- ➔ **Wat kunnen we dus zeggen over de mate waarin het verschijnsel behoort tot de klasse?**

Evaluatie

- 1 Wat zijn de kenmerken van de norm? (Wanneer noem je iets ...?)
 - 2 Hoe weeg je deze kenmerken?
 - 3 Wat zijn de kenmerken van verschijnsel a?
 - 4 Wat zijn de overeenkomsten tussen de norm en verschijnsel a?
 - 5 Wat zijn de verschillen tussen de norm en verschijnsel a?
- ➔ **Wat kunnen we dus zeggen over de waarde van verschijnsel a?**

Verklaring op basis van theorie

- 1 Wat stelt de theorie over de kenmerken van oorzaken (x) en gevolgen (y)?
 - 2 Wat zijn de kenmerken van de omstandigheden x' en het te verklaren verschijnsel y'?
 - 3 Op welke punten komen x' en y' overeen met wat de theorie stelt?
 - 4 Op welke punten verschillen x' en y' met wat de theorie stelt?
- ➔ **Wat kunnen we dus zeggen over x' als mogelijke oorzaak van y'?**

Verklaring op basis van empirie

- 1 Wat zijn de kenmerken van x en y op tijdstip 1?
 - 2 Wat zijn de kenmerken van x en y op tijdstip 2?
 - 3 Wat zijn de overeenkomsten en verschillen tussen x t1 en y t1?
 - 4 Wat zijn de overeenkomsten en verschillen tussen x t2 en y t2?
 - 5 In hoeverre gaan overeenkomsten en verschillen tussen x t1 ↔ y t1 en x t2 ↔ y t2 samen?
 - 6 Zijn er andere oorzaken mogelijk?
 - 7 Is ook op inhoudelijke gronden aannemelijk dat x de oorzaak is van y?
- ➔ Wat kunnen we dus zeggen over de mate waarin x de oorzaak kan zijn van y?

Voorspelling op basis van theorie

- 1 Wat stelt de theorie over de kenmerken van oorzaken (x) en gevolgen (y)?
 - 2 Wat zijn de kenmerken van de omstandigheden x' en het te voorspellen verschijnsel y'?
 - 3 Op welke punten komen x' en y' overeen met wat de theorie stelt?
 - 4 Op welke punten verschillen x' en y' met wat de theorie stelt?
- ➔ Wat kunnen we dus zeggen over y' als mogelijk gevolg van x'?

Voorspelling op basis van empirie

- 1 Wat zijn de kenmerken van situatie x op dit moment (t1)?
 - 2 Wat zijn de kenmerken van situatie x en gevolg y op eerdere momenten (t2, t3, enzovoort)?
 - 3 Wat zijn de overeenkomsten en verschillen tussen x t1 en x t2, x t3, enzovoort?
 - 4 Wat zijn de overeenkomsten en verschillen tussen y t2 en y t3, enzovoort?
 - 5 In hoeverre gaan overeenkomsten en verschillen tussen x t2 ↔ y t2 en x t3 ↔ y t3 samen?
 - 6 Is het mogelijk dat andere factoren een rol spelen?
 - 7 Is ook op inhoudelijke gronden aannemelijk dat y het gevolg was van x?
- ➔ Wat kunnen we dus zeggen over de waarschijnlijkheid van y in de toekomst?

Ontwerpen

Probleem: evaluatie van de situatie

- 1 Hoe/wat zou x moeten zijn?
- 2 Hoe/wat is x?
- 3 Op welke punten verschilt x van het gewenste beeld?

Verklaring

- 4 Waardoor wordt het probleem veroorzaakt?

Oplossing

- 5 Wat kan er gedaan worden om ervoor te zorgen dat x (meer) is zoals x zou moeten zijn?

Evaluatie van de oplossing

- 6 Welke criteria moeten (hoe) betrokken worden bij de beoordeling van de voorgestelde oplossing? (Wat zijn de kenmerken van de norm?)
 - 7 Op welke punten komt de voorgestelde oplossing overeen met de norm?
 - 8 Op welke punten verschilt de voorgestelde oplossing van de norm?
- ➔ **Wat kunnen we dus zeggen over de manier waarop x kan worden aangepakt?**